

Plenum

Måndag 18.12.2023 kl. 12.00—21.23

4.5. Huvudtitel 36 Räntor på statsskulden

Andre vice talman Tarja Filatov: Nu presenteras huvudtitel 36 gällande räntor på statskulden. — Ledamot Reijonen.

Debatt

18.01 **Minna Reijonen ps:** Arvoisa puhemies! En varmaankaan esittele tätä pääluokkaa, mutta ihan kommentoin tästä, että nämä velat ja korot ovat paljon puhututtaneet ja aina välillä nostetaan keskusteluun joissakin yhteyksissä, että eivät ne korot nyt varmaan niin paljon ole nousseet, mutta kyllä ne oikeasti ovat paljon nousseet. Ja se on huolestuttavaa, tuo talousasia on oikeasti huolestuttava asia, mistä meidän pitää olla todella huolissamme, ja hallitus on tähän kiinnittänyt kyllä ihan oikeasti huomiota. Sen takia tämä tasapainottaminen on aivan välttämätöntä.

Jos vertailee, että valtionvelan korkokulut ovat arviolta 3,2 miljardia euroa vuonna 24, eli 3,2 miljardia ja se on 1,6 miljardia enemmän kuin tänä vuonna, niin sehän on valtava summa. Se on todella iso muutos. Jos miettii sitä, mitä se oli vuonna 22, niin silloin korkokuluja maksettiin noin 800 miljoonaa, eli se on todella valtava nousu, mikä näissä koroissa on tapahtunut. Sen takia se talouden tasapainottaminen on tärkeää, ja onneksi tämä hallitus on tähän nyt paneutunut ihan tosissaan. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Joona Räsänen.

18.02 **Joona Räsänen sd:** Arvoisa puhemies! Tässä kun puhutaan valtionvelan koroista, niin on todella hyvä huomata, että yleinen korkopolitiikka näkyy myös sitten tällä puolella aika tuhdilla tavalla, eli juuri niin kuin tuossa edustaja Reijonen edellä totesi, valtionvelan korkomenot ovat huomattavassa kasvussa siihen nähden, mihin olemme aikaisemmin tottuneet. Onkin hyvä todeta, että kyllä edellisten viidentoista vuoden aikana, jolloin Suomen julkinen talous on tässä enenevässä määrin velkaantunut, totuimme aika lailla erilaiseen korkoympäristöön, ja tältä osin tämä on hyvä herätys ihan meille kaikillekin, mitä se sitten tarkoittaa, kun korot ovat sillä tasolla kuin ne nyt ovat, ja varsinkin, kun ei ole nopeata käännöstä näköpiirissä, mikä tarkoittaa, että vuosittain meillä myös korkokustannukset ovat huomattavasti suuremmat kuin mihin me olemme aikaisemmin tottuneet.

Arvoisa puhemies! Tästä tullaan ehkä sitten siihen toiseen asiaan, keskusteluun, jota ei liiemmin ehkä julkisuudessa ole käyty, mutta mihin myös asiantuntijakuulemisessa on kyllä otettu valtiovarainvaliokunnassa kantaa ja pyritty syventymään, ja se liittyy sitten tähän valtion korkopolitiikkaan, tai ehkä pitäisi sanoa korkosuojauspolitiikkaan, että pitäisikö sitä mahdollisesti muuttaa. Meillähan on pitkään Suomessa ollut se tapa, että olemme pyrkineet aina sitomaan lainamme siihen kulloiseenkin lyhyimpään korkoon johtuen siitä, että

Underpunkt i budgeten PR 75/2023 rd

pidemmällä aikavälillä tämä on yleensä ollut se kaikista edullisin tapa myös veronmaksajien näkökulmasta. Nyt kuitenkin, arvoisa puhemies, kun huomaamme, että tässä nopealla aikataululla tämä korkomuutos tapahtui, on totta kai niin, että niiden lainojen, joita nyt otetaan ja joilla vaikka maksetaan sitten vanhoja lainoja pois, korot, joihin ne sidotaan, ovat huomattavasti korkeampia kuin ne, mitä ollaan sitten pois maksamassa, ja tältä osin todella nyt myös kustannus näin ollen veronmaksajalle on suurempaa. Siltä osin on varmaan perusteita jossain vaiheessa käydä läpi se, kestäkö tämä meidän julkisen talouden tilanne nyt enää tulevaisuudessa sitä samaa korkopolitiikkaa, jota olemme tähän asti harjoittaneet.

Arvoisa puhemies! Tähän olisi syytä todeta, että kukaan ei ole esittänyt tässä vaiheessa, että pitäisi nopeita liikkeitä tehdä, mutta arvioisin, että tämäkin asia tulee tulevina vuosina entistä enemmän eteen, koska, niin kuin totesin, ei ole näköpiirissä nopeata käännöstä.

Arvoisa puhemies! Tähän loppuun täytyy vielä todeta, että meillähan tyypillistä tässä salissa on aina väitellä siitä, kenen syy nyt on se velkavuori, jonka takia myös nämä korkomenot ovat kasvaneet. Tuossa kun hieman kävin lukuja läpi, niin näyttää siltä, että aika lailla yli 95- tai jopa ehkä 99-prosenttisesti täällä salissa kaikki ovat olleet kuittaamassa niitä samoja velkoja, joten voimme kai todeta, että olemme ihan kaikki syyllisiä, ja siltä osin myös tämä haaste, joka meidän pitää sitten selättää, saada julkinen talous tasapainoon, on kyllä meidän yhteinen.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Lindén.

18.05 Aki Lindén sd: Arvoisa rouva puhemies! Tuosta edustajakollega Räsänen puheen-
vuorosta on hyvä jatkaa. Haluan tässäkin yhteydessä korostaa, että en lähde nyt minkään näköiseen populismiin ja irvailemaan siitä, että puolueet, jotka keväällä muodostivat hallituksen — ja kovasti selittivät, että nyt täytyy tämä velka saada taitettua — eivät ainakaan tässä ensimmäisessä budjetissa ja eivät todennäköisesti kovin monessa lähivuosienkaan budjeteissa näytä sitä saavan aikaiseksi, koska, ihan niin kuin tuossa edustajakollega Räsänen äsken sanoi, kyllä tällä on tietysti useamman vuoden pitkä perinne takana, ja niin kuin tiedämme, niin siinä ovat kaikki puolueet enemmän tai vähemmän olleet tätä velkaa ottamassa.

Nyt nuo luvut, mitkä tuossa edustaja Reijonen totesi, olivat tärkeit, ja me kaikki jaamme tuon huolen. Täytyy muistaa, että siinä on tietenkin kyse sekä koko velan määrän kasvusta että ennen kaikkea korkojen noususta. Se sitten on johtanut siihen, että tämä maksettava vuotuinen korkomäärä on kasvanut näin voimakkaasti.

Keväällähän puhuttiin siitä, että valtiontalouden tasapainon saavuttaminen edellyttää kaksi vaalikautta. No, siitäkin oli sitten eri tulkintoja. Se tulkinta, jonka hallitus otti, oli etupainotteisempi: että 6 miljardia ja sitten se 2 tai 3, joka siitä 8 miljardista vielä uupuu. Itse toin esille silloin, ja se on luettavissa vaikka tuolta sosiaalisen median kirjoituksistani, että kahdeksan vuoden aikana esimerkiksi miljardi vuodessa, eli tasaisempi kehitys, olisi ollut mahdollinen, ja sillä tavalla, että se olisi tapahtunut niin, että puolet siitä tapahtuisi tulonmuodostuksen kautta ja toinen puoli menojen sopeutuksen kautta.

Tässä yhteydessä korostaisin sitä, että meillä tässä budjettikirjassa on todella monta pääluokkaa ja oikeasti tiettyjen pääluokkien menoja ei ole vähennetty ollenkaan eikä tarkasteltu niitä kriittisesti. No, se johtuu ymmärrettävistä syistä, vaikkapa puolustusmenojen osalta siitä tilanteesta, jossa nyt elämme. Mutta kyllähän meillä oikeasti on edessä semmoinen tilanne, että meidän täytyy kriittisesti käydä aika laajasti läpi näitä kaikkia menoja.

Underpunkt i budgeten PR 75/2023 rd

Nythän tämä on kohdistunut pääasiassa siihen osaan sosiaaliturvaa, jossa ovat edunsaajina kaikkein heikoimmassa asemassa olevat, ja sitähän me olemme täällä oppositiossa voimakkaasti arvostelleet.

Riksdagen avslutade den allmänna debatten.

Riksdagen godkände huvudtitel 36 enligt betänkandet.